

سناریوهای بازگشت علی لاریجانی به شورای عالی امنیت ملی

میان‌روی جایگزین تندروی

کاخش دهد.

گزارش اندیشکده شورای روابط خارجی (CFR) در سال ۲۰۰۶ اشاره می‌کند که لاریجانی برخلاف احمدی‌نژاد، که مواضع تهاجمی‌تری داشت، به دنبال راه‌حل‌های دیپلماتیک بود. او در مذاکرات ژنو و لیسبون، پیشنهادهایی برای همکاری محدود با آژانس ارائه کرد، اما این پیشنهادها به دلیل اختلافات داخلی (به‌ویژه از سوی احمدی‌نژاد) و بی‌اعتمادی غرب به نتیجه نرسید.

منابع غربی، مانند گزارش‌های مؤسسه بروکینگز (Brookings Institution)، تأکید دارند که لاریجانی با محدودیت‌های داخلی مواجه بود. احمدی‌نژاد به‌عنوان رئیس‌جمهور، مذاکرات هسته‌ای را به‌صورت مستقیم تحت نظارت خود می‌خواست و اغلب بدون هماهنگی با لاریجانی، اظهارات تندی علیه غرب مطرح می‌کرد. این اختلافات در نهایت به استعفای لاریجانی در اکتبر ۲۰۰۷ منجر شد.

مقاله‌ای در ژورنال Foreign Affairs (۲۰۰۷) اشاره می‌کند که لاریجانی در مذاکرات، تلاش کرد تا توازنی بین حفظ عزت ملی ایران و اجتناب از تحریم‌های بین‌المللی برقرار کند، اما عدم هماهنگی با احمدی‌نژاد این تلاش‌ها را بی‌ثمر کرد. یکی از انتقادات اصلی به دوره لاریجانی، ارجاع

پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت در فوریه ۲۰۰۶ است. گزارش اندیشکده کارنگی (Carnegie Endowment for International Peace) در سال ۲۰۰۸، این موضوع را به ترکیبی از سیاست‌های تهاجمی احمدی‌نژاد و ناتوانی لاریجانی در جلب اعتماد غرب نسبت می‌دهد. با این حال، برخی تحلیلگران، مانند مارک فیتزپاتریک در مؤسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک (IISS)، معتقدند که لاریجانی در مقایسه با جانشینش، سعید جلیلی، رویکرد منعطف‌تری داشت و اگر حمایت داخلی بیشتری دریافت می‌کرد، ممکن بود از تشدید بحران جلوگیری شود.

علی لاریجانی در دوره اول دبیری شورای عالی

با قطعی شدن خبر حضور علی لاریجانی در سمت دبیری شورای عالی امنیت ملی می‌توان گفت دوره جدیدی از مدیریت سیاست خارجی و داخلی کشور فرارسیده‌است.

تابناک نوشت: هماهنگی و نزدیکی توام با رهبری و رئیس جمهور به علی لاریجانی قدرت فوق العاده‌ای در شورای عالی امنیت ملی خواهد داد، مدیریت واحد و قاطعی که نیاز این روزهاست.

با قطعی شدن خبر حضور علی لاریجانی در سمت دبیری شورای عالی امنیت ملی می‌توان گفت دوره جدیدی از مدیریت سیاست خارجی و داخلی کشور فرارسیده‌است.

واقعیت این است که حالا پرونده هسته‌ای با پرونده “جنگ” گره خورده است و این دو در سیاست داخلی و خارجی چنان به‌هم متصل است که در شرایط خطیر و خاص فعلی جز با مدیریت واحد و قاطع حاکمیتی نمی‌توان گشایشی در امور ایجاد کرد و “علی لاریجانی” دقیقاً مرد این میدان است، هم حمایت و هماهنگی ویژه با رهبری و رئیس جمهور را دارد و هم شناخت و “تجربه” بزرگی از گذشته دارد.

سابقه حضور در سپاه هم به شناخت دقیق و کارآمد لاریجانی از این بازوی مهم انقلاب اسلامی کمک می‌کند و هم موجب حمایت بیشتر درون نهادهای انقلابی از علی لاریجانی در این روزهای حساس خواهد شد، بی گمان می‌توان گفت سخت‌ترین ماموریت زندگی سیاسی علی لاریجانی آغاز شده‌است.

اما اولین دوره دبیری شورای عالی امنیت ملی لاریجانی چگونه گذشت؟

علی لاریجانی در اوت ۲۰۰۵ (مرداد ۱۳۸۴)، با حکم محمود احمدی‌نژاد، به‌عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی و مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای ایران منصوب شد.

این دوره مصادف با تشدید تنش‌ها بر سر برنامه هسته‌ای ایران بود، زیرا ایران در دولت محمد خاتمی فعالیت‌های غنی‌سازی اورانیوم را به‌صورت داوطلبانه تعلیق کرده بود (بیانیه سعیدآباد، ۲۰۰۳)، اما با روی کار آمدن احمدی‌نژاد، این تعلیق لغو شد. لاریجانی در مذاکرات با گروه ۵+۱ (ایالات متحده، بریتانیا، فرانسه، آلمان، روسیه، چین) و به‌ویژه خاور خورسولانا، مسئول وقت سیاست خارجی اتحادیه اروپا، نقش کلیدی داشت.

غریب‌ها علی لاریجانی را چگونه می‌شناسند؟

بر اساس گزارش‌های اندیشکده‌ها و رسانه‌های غربی، عملکرد لاریجانی در این دوره ترکیبی از دیپلماسی محتاطانه، تأکید بر حقوق هسته‌ای ایران، و تلاش برای اجتناب از ارجاع پرونده به شورای امنیت سازمان ملل بود. برخی نکات کلیدی عبارت‌اند از:

دیپلماسی محافظه‌کارانه‌و عمل‌گرایانه،توصیفی که غریب‌ها از علی لاریجانی دارند. لاریجانی در مذاکرات با سولانا، به‌ویژه در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷، رویکردی عمل‌گرایانه داشت. او تلاش کرد تا با پیشنهادهایی مانند «مدالیته» (طرحی برای راستی‌آزمایی صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران توسط آژانس بین‌المللی انرژی اتمی)، تنش‌ها را

سخن نخست

لایحه جنجالی فضای مجازی و نرم‌ش قهر مانانه بزشکیان

ادامه از صفحه یک

در عصری که کودکان بیش از هر نسل دیگری در معرض هجوم اطلاعات، محتوای جهانی و فناوری‌های ارتباطی هستند، هیچ سیاست‌گذاری فرهنگی‌ای نمی‌تواند بدون درک عمیق از حقوق بنیادین کودک، از جمله حق بر دسترسی، مشارکت، آموزش دیجیتال و مهم‌تر از همه، حق بر امید و آینده پایدار، مشروع و مؤثر باشد.

این تصمیم او نه فقط عقب‌نشینی از یک قانون پیشنهادی، بلکه پاسداری از حقوق دیجیتال، شفافیت، سخن گفتن و امیدآفرینی برای کودکان و نسل جوان بود: حق بر آینده استوار بر قدرت انتخاب، اطلاع‌رسانی مشروع و اعتماد عمومی. اکنون این پرسش مطرح است: آیا در سایهٔ تهدیدهای امنیتی، توانستیم “پنجرهٔ امید” را ببندیم یا باید آن را قدر بدانیم؟ تندروها دنبال این بودند که مصوبه‌ای مثل حجاب را در موضوع فضای مجازی از مجلس بیرون دهند؛ این اقدام دولت برنامه خطرناک آنان را خنثی کرد و به همین دلیل، عصبانی هستند.

تعبیر «عقب‌نشینی» در ادبیات تندروها خیلی رایج است. هرگونه اصلاح و بهبودی را به عقب‌نشینی تعبیر می‌کنند. ادبیات جنگی را بر سراسر زندگی مردم تعمیم و سرایت داده‌اند و تا سرنوشت غزه را برای ایران رقم نزنند، «آرام نمی‌گیریم».. دکتر مسعود پزشکیان با عقب‌نشینی شجاعانه از این لایحه نگران‌کننده، نشان داد که پاسداری از فضای آزاد رسانه‌ای و حقوق کودکان ایرانی، نه اختیار سلب‌شدنی، بلکه اولویتی غیرقابل‌چشم‌پوشی است. او با این حرکت، پیام روشنی فرستاد: امنیت ملی اهمیتی دوچندان دارد، اما امنیت اخلاقی، اعتماد عمومی و آینده‌نگری نسل فردا بر پایه امید و مشارکت نیز نباید قربانی تنش‌سازی شود.

در کشوری که دوران تعلیم و تربیت کودک امروز، فصل نگارش فردای ایران است، حق بر آینده‌ای صلح‌آمیز، مشارکت‌جو، آگاه و پرامید را باید پاس داشت؛ نه با فیلتر و ممنوعیت، که با گفتگو و شفافیت. سیاست‌گذاری مسئولانه باید بر ساختن فضای گفت‌وگو و اعتماد تکیه کند، نه تضعیف آن. اگر این پنجره امید بسته شود، کودکی را که فردا سازنده زندگی‌اش است، در سکوت، ترس و انکار سانسور بزرگ می‌کنند. پزشکیان، با این عقب‌نشینی عقلانی، سنگری را حفظ کرد که اگر روزی فرو می‌ریخت، دیگر امید از گفت‌وگو به شنیدن فردا از جانب کودکان، خزان می‌یافت. پزشکیان با عقب‌نشینی از یک لایحه محدودکننده، نه عقب‌گرد، بلکه پیش‌روی اخلاقی و استراتژیک انجام داد؛ حرکتی که نه تنها با موازین حقوق اساسی منطبق بود، بلکه نشانه‌ای روشن از پایدندی بر فرهنگ شنیدن، نه تحمیل، و تقویت اعتماد عمومی، نه تشدید گسست اجتماعی بود.

اخبار

غریب‌آبادی:

همه چیز را به مذاکرات گره نزنیم

معاون حقوقی و بین‌الملل وزیر امور خارجه گفت: هم‌اکنون ما تحت تحریم هستیم، اما همچنان فعالیت‌های اقتصادی و تجاری خود را انجام می‌دهیم و فروش نفت خود را داریم. آن‌ها می‌خواستند فروش نفت ما را به صفر برسانند، اما نتوانستند. چرا که ظرفیت‌های مختلفی وجود دارد. ما نباید تمام مقدرات کشور را به مذاکره گره بزنیم.

کاظم غریب آبادی معاون حقوقی و بین‌الملل وزارت امور خارجه در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، در رابطه با اقدامات دستگاه دیپلماسی کشورمان در صورت عدم پذیرش شروط سه‌گانه ایران از سوی آمریکا برای شروع مذاکرات و راهکارهای ایران برای رفع تحریم‌ها تصریح کرد: ما نباید رفع تحریم‌ها را به مذاکره با آمریکا گره زده بزنیم که اگر آمریکا به سر میز مذاکره نیامد یا مذاکراتی انجام شد و این تحریم‌ها رفع نشد، دیگر کار تمام است. نه؛ باید بنیان‌های اقتصادی خود را تقویت کنیم.

ظرفیت‌های زیادی برای فعالیت‌های اقتصادی وجود دارد

وی ادامه داد: درست است که در جهانی زندگی می‌کنیم که زیرساخت‌های اقتصادی و فعالیت‌های اقتصادی و تجاری به هم پیوسته است و کشورها باید با یکدیگر تعامل کنند اما ظرفیت‌های بسیاری به ویژه با همسایگان و فرا همسایگان وجود دارد.

همچنان به فروش نفت خود ادامه می‌دهیم

معاونت وزیر امور خارجه تأکید کرد: هم‌اکنون ما تحت تحریم هستیم، اما همچنان فعالیت‌های اقتصادی و تجاری خود را انجام می‌دهیم و فروش نفت خود را داریم. آن‌ها می‌خواستند فروش نفت ما را به صفر برسانند، اما نتوانستند. چراکه ظرفیت‌های مختلفی وجود دارد. ما نباید تمام مقدرات کشور را به مذاکره گره بزنیم.

نباید همه چیز را به مذاکرات گره بزنیم

وی خاطرنشان کرد: اگر از طریق مذاکره توانستیم تحریم‌ها را رفع کنیم، خیلی هم عالی است و این اقدام بدی نیست و باید این کار را انجام دهیم. اما اگر آن‌ها خواستند از بستر مذاکره سوءاستفاده کنند، طبیعتاً نباید همه چیز را به مذاکرات گره بزنیم.

رئیس کمیسیون شوراها وامور داخلی مجلس:

تشکیل شورای دفاع ضرورت امروز کشور بود

رئیس کمیسیون شوراها وامور داخلی مجلس شورای اسلامی، گفت: ما بعد از دفاع مقدس، شورای دفاع نداشتیم. اما امروز ضرورت داشت که زیر مجموعه شورای عالی امنیت ملی این شورا شکل بگیرد تا در شرایطی جنگی در مورد چگونگی پاسخ تصمیم گیری کند.

محمد صالح جوکار، رئیس کمیسیون شوراها وامور داخلی مجلس شورای اسلامی در گفت وگو با برنا با اشاره به مصوبه شورای عالی امنیت ملی در مورد تشکیل شورای دفاع، گفت: شورای دفاع در زمان ۸ سال دفاع مقدس هم وجود داشت. یعنی در زمان جنگ شورایی باید باشد که راجع به مسائل جنگ تصمیم‌گیری کند.

وی اظهار کرد: شورای عالی امنیت ملی در مورد بحث امنیت کشور و همه مسائل تصمیم گیری می‌کند اما نگاه تخصصی به موضوع جنگ اعم از پشتیبانی ها، تجهیز و راهبری های کلان در میان نیروهای مسلح مستلزم تشکیل شورای عالی دفاع بود.

جوکار تأکید کرد: ما بعد از دفاع مقدس، شورای دفاع نداشتیم. اما امروز ضرورت داشت که زیر مجموعه شورای عالی امنیت ملی این شورا شکل بگیرد تا در شرایطی که جنگ هست، یا جنگ شروع می‌شود یا حمله‌هایی علیه ما انجام می‌شود در مورد چگونگی پاسخ تصمیم گیری کند.

وی خاطر نشان کرد: در این شورا سران قوا، نیروهای نظامی و برخی وزارتخانه ها حضور دارند که این نشان از تخصصی بودن این شورا دارد.